

Ütü Nasıl Çalışır?

Bayram sabahı
giydiğiniz tertemiz
ve yeni ütülenmiş
giysilerinizle
büyüklerinizin elini
öpmeye giderken
hepinizin çok tatlı
olduğundan eminiz.
Peki, bayram
sabahı
giysilerinizdeki
kırıksıklıkları
düzeltmenizi
sağlayan ütünün
nasıl çalıştığını
merak ediyor
musunuz?

Ütülemenin geçmişi 1. yüzyıla, Çin'e kadar uzanıyor. Ütüler yüzyıllar boyunca demirden yapıldı ve içlerine konan korlaşmış kömürle ısıtıldı. Tutamakları ahşaptı. Elektrik akımının kullanıldığı ilk ütüyü 1882 yılında Amerika'da Henry Seeley geliştirdi. 1920 yılındaysa Thomas Seers, ütüye bir termostat yerleştirdi ve sıcaklığın ayarlanabilmesini sağladı.

Giyisileri ütöleyerek kırışıklıklarını kolayca düzleştirebiliriz. Ütünün sıcaklığı, ağırlığı ve su sayesinde, kumaşı oluşturan ipliklerin yapısındaki molekül bağları gevşer. Bu gevşeme kumaşın düzleşmesini sağlar.

Dikkatli olun!
Bir ütü fişten çekilmişse bile sıcak olabilir. Hiçbir zaman ütülerin tabanını ellemeyin!

Bir ütünün içinde genellikle şu öğeler bulunur:

Su püskürtme düğmesi ve püskürtücü

Bazı kumaşlarda kırışıklıkların düzelmesi için su da kullanmak gerekir. Kumaşa püskürtülen su, iplikleri oluşturan molekül bağlarını ıslatarak gevşetir. Buharlı ütülerde buhar, ütünün tabanından püskürtülür. Böylece daha geniş yüzeyler kolaylıkla ütölenebilir.

Su doldurma bölümü ve seviye göstergesi

Su doldurma bölümünün üzerindeki gösterge, ütünün içinde kalan su miktarını gösterir. Su azaldığında bu bölüme yeniden eklenir.

Gövde

Isı yalıtımlı plastiklerden üretilir.

Taban

Alüminyum ve paslanmaz çelikten yapılır. Sürtünmeyi azaltacak pürüzsüzlüktedir. Buharlı ütülerin tabanında, buhar çıkışını sağlayan delikler bulunur.

Elektrik donanımı

Elektrik akımı ütüye, üzerine dikey olarak yerleştirilmiş kordondan girer. Ütünün içindeki bir dirençten geçerken ısı artışı sağlar. Ütünün gövdesi ısı yalıtımlıdır. Bu nedenle ısı yalnızca ütünün tabanına yayılır.

Termostat ayar düğmesi

Farklı kumaşlar farklı sıcaklıklara dayanıklıdır. Hangi kumaşın hangi sıcaklığa dayanabileceği genellikle giysilerimizin etiketlerinde yazılıdır. Ütünün elektrik donanımının bir parçası da ısıyı ayarlamaya yarayan termostattır. Ayar düğmesiyle termostadı ayarlayarak ütüyü istediğimiz sıcaklığa getirebiliriz.

Uyarı lambası

Ütünün ayarladığımız sıcaklığa erişip erişmediğini gösterir.

